

AKTIVITETER

Regnorm og nedbrydning

Undersøg hvordan regnorm bevæger sig rundt i jorden - i et syltetøjsglas.

Kort om regnormens liv

Regnorm

Du kender regnorm. De laver gange i jorden og spiser døde blade, planter og andet, som de trækker ned i deres gange. Regnormenes gange er vigtige for jorden. De sørger for, at der kommer luft og ilt ned til planternes rødder. Du kan undersøge hvordan regnorm bevæger sig rundt i jorden, ved at lave et forsøg i et syltetøjsglas.

Regnorm er vigtige nedbrydere

Regnorm er nogle af vores vigtigste nedbrydere. De er sammen med andre nedbrydere med til at sørge for, at alle de døde blade, planter, dyr der ligger på jorden, bliver revet i mindre stykker – og ikke bare bliver liggende i en stor bunke.

Regnorm kryber op og ned i deres gange i jorden. De er ikke så glade for lyset, fordi de let tørrer ud. Derfor er de kun oppe ved jordoverfladen om natten. Så kravler de op ad deres hul – ja nogle gange helt ud af hullet – og henter blade i skovbunden. Bladene trækker de ned i hullet, hvor de spiser dem. Hvis du går ud en tidlig morgen, kan du nogle gange finde blade som er

trukket halvt ned i en regnormegang. I regnskove i troperne, hvor kan være meget fugtigt, tørrer regnormene ikke ud – og der kan man møde regnorm, som kravler i træerne.

Du kan læse mere om [regnorm i Leksikon](#).

Regnormelort

Hvis det har regnet og jorden er blød, kan du tit se små hobe på jorden. Det er regnormelort. Prøv at lugte til sådan en lille hob. Den lugter af jord – og det er den fineste muld. Regnorm spiser dødt stof og jord – og er de med til at lave muld, som er godt for planterne at vokse i.

Med forsøget her kan du undersøge om regnormen henter føde over jorden – og laver gange i jorden. Du kan også undersøge hvad den spiser.

Det er kun de voksne regnorm der har bælte på maven.

Tegning: Eva Wulff.

Sådan gør du

Find 10 regnorm

Grav orm – i et bed i haven, i kompostbunke eller ude i skoven. Du skal bruge cirka 10 stykker.

- Vask syltetøjsglasset og bank huller i låget med hammer og søm.
- Læg jord og sand i lag i glasset. Start med et lag sand.
- Mellem de nederste lag lægger du dine 10 regnorm.
- Sprøjt lidt vand på hvert lag med sprøjteflasken – eller dryp lidt med dine fingre.
- Slut med et lag jord – og læg lidt reven gulerod øverst.

- Mærk med en tusch på glasset hvor de forskellige lag er.
- Du kan også tage et foto af glasset set fra siden – eller tegne det.

Mørke

Regnorm lever jo nede i jorden og bryder sig ikke om lys. Derfor skal du sætte dit regnormeglas ned i en lukket papkasse eller i et mørkt rum og lade det stå der et par dage, så ormene opfører sig som de plejer.

Hvad er der sket

Se hvad der er sket efter et par dage. Du skal gøre sådan her:

Sæt kassen på bordet et sted i lys – og hold øje med glassets sider, når du tager det op. Måske kan du være heldig at se regnormene, før de skynder sig ind i deres gange midt i glasset.

- Hvad er der sket med jord og sand-lagene?
- Hvorfor?
- Hvad er der sket med det revne gulerod?
- Kan du se hobe af regnormelort?
- Hvad kan du ellers se?
- Tag evt. et billede af glasset nu – eller tegn en tegning mere.

Hvad tror vi der sker i glasset

Regnormene vil sandsynligvis bevæge sig op og ned og rundt i glasset, så du vil kunne se, hvordan sand- og jordlagene bliver blandet sammen. Samtidig vil du kunne se, at de har spist den revne gulerod – og har afsat hobe af regnormelort i overfladen.

Slip orm ud

Slip dine orm ud efter et par dage – eller tag dem med ud at [fiske](#).

Hvem, hvad, hvor

Fag: Natur/Teknik,
Biologi

Sted: Åbent land, By og
kultur

Årstid: Forår, Sommer,
Efterår

Grej

Et syltetøjsglas med låg
– gerne et stort et

Hammer

Søm

10 regnorm

Jord

Sand

Gulerod og rivejern

Evt. blade af forskellige
træer – prøv bøg og
ask.

En sprøjteflaske eller en
skål med vand.

En vandfast tusch

Papir og blyant – eller
en mobiltelefon eller et
fotografiapparat

Tid

½ time til at sætte
forsøget op.

To dage til at studere
regnormene.

Undervisningsmål

[Alle kan bruge ideen her -
børn, unge, voksne og
gamle. Hvis du er lærer,
kan ...](#)

Kolofon

Forfatter: Malene Bendix.

Tegning: Eva Wulff.

Aktiviteten kan også bruges i
forbindelse med hæftet

"[Skovens skrald](#)" og
en [plakat](http://www.skovog-natur.dk/NR/rdonlyres/8A396F3B-DE56-43E3-8BBD-79A4CA265509/102710/SKOVENSSKRALD_A1_WEB.pdf)(http://www.skovog-natur.dk/NR/rdonlyres/8A396F3B-DE56-43E3-8BBD-79A4CA265509/102710/SKOVENSSKRALD_A1_WEB.pdf), som viser, hvor lang tid

det tager for forskellige typer
af affald at blive nedbrudt i
naturen.

Læs også

Nedbryderzoo

Lav terrarier til små dyr - som små bure - og undersøg nedbrydning.

AKTIVITETER

Regnorm

Her kan du læse om regnormens liv

LEKSIKON

Skovens skrald

Børnehæfte, aktiviteter og undervisningsforløb om affald og nedbrydning i naturen.

TEMAER